

først har vænnet sig til at leve, om ikke som en riig, saa dog som en velhavende Mand, at skulle indskrænke sig, men det bliver vanskelige og vanskelige, jo længere man betænker sig derpaa. Det har ogsaa undret mig, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) kunde s. Ex. med Hensyn til Theatret henvise til, at man skulde gaae den almindelige Lovgivningsvei. Han maa dog have lært ved sit Forslag om Metropolitan-skolen, hvor vanskeligt, ja næsten umuligt det er ad denne Vei at naae Maalet. Det ærede Medlem har ellers altid lært os, at det netop er ved Finantsloven, at vi skulle begynde Besparelser. Finantsloven, siger han, staaer over alle Love; her kunne vi indføre saadanne Bestemmelser som: „denne Post bortfalder ved Vacance“, eller „denne Post bliver at lønne ved Honorar“ osv. Naar det ærede Medlem vilde svigte os, der ville træde i hans Fodspor, nu da det gjælder, saa vilde det ikke være smukt af ham, men netop derfor haaber jeg, at han heller ikke vil det.

Kun en Bemærkning skal jeg endnu tillade mig. I flere andre Lande er det Tilfælde, at der, naar en lovgivende Forsamling aabnes, bliver fra Regjeringen fremlagt en fuldstændig Beretning om Regjeringens Førelse i det svundne Aar, hvad der er opnaaet ved de bevilgede Midler, hvad der endnu mangler, paatænkes o. s. v. Noget Saadant kjende vi ikke her, men jeg vilde ansee det for meget ønskeligt, om det kunde blive indført. De Anmærkninger, vi faae til Finantsloven hvert Aar, ere altfor spredte og tilfældige til, at de kunne give et rigtigt Grundlag for vore Forhandlinger her ved Finantslovens første Behandling. Sæer er dette paafaldende, naar vi, som i det sidste Aar, hyppig stiftede Ministre og kunne faae Mænd, hvis Opfattelse af de paagjældende Forhold vi hidtil ikke have haft Leilighed til at lære at kjende. Navnlig gjælder dette om enhver Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet; thi det er bekjendt, at den lovgivende Magt hidtil har haft overordentlig Lidt at sige med Hensyn til de Anliggender, der høre under ham, saa at han i Grunden regjerer eneældigt som en lille Pave derover. Der paatrænger

sig derfor ogsaa hvert Aar ved Behandlingen af § 10 en Mængde Spørgsmaal, som man kunde ønske at faae besvarede, da det for en stor Deel beroer paa Besvarelsen deraf, hvorvidt man kan give sin Stemme til Bevillingerne med større eller mindre Beredvillighed. Saadanne Oplysninger kan man ikke vente at finde i Anmærkningerne til Finantsloven, men de havde deres naturlige Plads i en almindelig Beretning fra Regjeringen. Jeg skal nævne nogle Exempler, der oftere have været omtalte ved Finantslovens første Behandling: Reformerne af de lærde Skolers Plan og af den geistlige Lønningssmaade, hvortil der foreligger saa store og vigtige Forarbejder, og jeg kunde ogsaa nævne Forholdet til det lille Lovforslag, som blev vedtaget i forrige Samling angaaende Forandring i Loven om Sognebaandets Opsætning, som endnu ikke er udfkommen. Det skulde synes utroligt, at nogen Minister paa en Tid, hvor Kongen og Folket nødvendig maa gaae Haand i Haand, skulde have indstillet til Kongen, at han ikke skulde samtykke i en Lov, som efter ni til ti Aars udførlige Forhandlinger endelig var blevet vedtaget i begge Thing saagodtsom eenstemmigt, og det efter at den daværende Minister havde stillet og faaet vedtaget et Endringsforslag som Betingelse for sit Samtykke. Men ikke desto mindre har man hidtil Intet hørt om denne Lovs Skjæbne.

Formanden: Det ærede Medlem yttrede, da han omtalte Exomens Afholdelse ved det private Seminarium her ved Kjøbenhavn, at den derved, at den ikke blev afholdt af Seminariets Lærere, men af en særegen Commission, „naturligvis“ blev strengere end ved de offentlige Seminarier. Jeg vil antage, at det ærede Medlem ved denne Udtalelse ikke har villet fremsætte nogen Sigtede enten imod den Commission, der har afholdt Examen ved det nævnte Seminarium, eller imod de Mænd, der afholde Examen ved de offentlige Seminarier, om, at Examinerne ikke skulde være blevne afholdte paa tilbørlig Maade.

Søgsbro: Det er en Selvfølge, at en Examen, afholdt af en Commission, bliver strengere derved, at Eleverne slet ikke kjende